

Svensk författningssamling

Lag om skyddsrum och skyddade utrymmen

SFS 2026:440

Publicerad
den 5 maj 2026

Utfärdad den 30 april 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om hur skyddsrum ska byggas, utrustas och underhållas samt om hur skyddade utrymmen ska inrättas och underhållas. I lagen finns också bestämmelser om ersättning för sådana åtgärder.

Behovet av skyddsrum och skyddade utrymmen

2 § Skyddsrum är sådana utrymmen för skydd av befolkningen i krig som avses i 2 kap. 1 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om i vilken omfattning skyddsrum ska finnas och inom vilka områden inom landets kommuner som skyddsrummen ska vara belägna.

En kommun ska på begäran av regeringen eller den myndighet som avses i andra stycket lämna upplysningar om planer för byggverksamhet i kommunen och om andra förhållanden av betydelse för föreskrifter enligt andra stycket.

3 § Skyddade utrymmen är sådana utrymmen för skydd av befolkningen i krig som avses i 2 kap. 4 § och som i förhållande till skyddsrum ger ett begränsat skydd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om i vilken omfattning skyddade utrymmen ska finnas och inom vilka områden inom landets kommuner som sådana ska inrättas.

En kommun ska på begäran av regeringen eller den myndighet som avses i andra stycket lämna upplysningar om vilka utrymmen inom kommunen som kan fungera som skyddade utrymmen och om andra förhållanden av betydelse för föreskrifter enligt andra stycket.

Kommuners skyldighet att informera allmänheten

4 § En kommun ska på det sätt som kommunen bedömer är lämpligt informera ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar inom kommunen om vilka krav som gäller för hur skyddsrum och skyddade utrymmen ska iordningställas.

¹ Prop. 2025/26:142, bet. 2025/26:FöU12, rskr. 2025/26:233.

En kommun ska också på det sätt som kommunen bedömer är lämpligt informera sina invånare om vilka skyddsrum och skyddade utrymmen som finns inom kommunen och hur dessa kan användas.

2 kap. Utformning och placering av skyddsrum och skyddade utrymmen

Skyddsrumms utformning och placering

1 § Skyddsrum ska vara utformade och utrustade för att stå emot verkningar av sådana stridsmedel som kan antas komma till användning i krig.

Om det krävs skyndsamma åtgärder för skydd av befolkningen i krig får skyddsrummen utformas och utrustas så att de i största möjliga utsträckning står emot sådana verkningar som avses i första stycket.

2 § Skyddsrum ska vara placerade och utformade så att skyddsbehövande efter varning har möjlighet att hinna fram till ett sådant utrymme i tid och att uppehålla sig där under den tid som behövs.

3 § Skyddsrum får vara utformade så att de under fredstid kan användas för andra ändamål.

Skyddade utrymmens utformning

4 § Skyddade utrymmen ska vara utformade och utrustade för att ge ett skäligt skydd mot verkningar av sådana stridsmedel som kan antas komma till användning i krig.

Bemyndigande och beslut

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om skyddsrumms och skyddade utrymmens placering, utformning och utrustning och inom vilken tid de ska kunna iordningställas.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, om det finns särskilda skäl, i enskilda fall besluta om att ett skyddsrum eller ett skyddat utrymme ska placeras, utformas, utrustas och iordningställas på ett annat sätt eller inom en annan tid än vad som följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

3 kap. Byggnad av skyddsrum och inrättande av skyddade utrymmen

Beslut om byggande av skyddsrum och skyldigheter i samband med planerade byggåtgärder

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska, i den omfattning staten ställer medel till förfogande, i enskilda fall besluta om huruvida ett skyddsrum ska byggas.

Ett beslut enligt första stycket gäller i tre år från beslutsdagen.

2 § Den som, inom ett område där skyddsrum ska finnas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 kap. 2 §, avser att utföra sådana byggåtgärder som kräver bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900) ska underrätta den myndighet som avses i 1 § första stycket om sin avsikt.

3 § Om en underrättelse har lämnats enligt 2 § ska ett beslut enligt 1 § första stycket meddelas.

4 § En byggherre som utför byggåtgärder som omfattas av ett beslut enligt 1 § första stycket ska bygga och utrusta skyddsrummet i enlighet med beslutet.

5 § Om ett skyddsrum ska byggas utan att det är fråga om sådana byggåtgärder som kräver underrättelse enligt 2 §, ska den myndighet som avses i 1 § första stycket bygga och utrusta skyddsrummet.

Beslut om inrättande av skyddade utrymmen

6 § En kommun får, i den omfattning staten ställer medel till förfogande och om inte annat följer av andra stycket, i enskilda fall besluta om att ett skyddat utrymme ska inrättas.

Om det finns skäl att besluta om inrättande av ett skyddat utrymme i en byggnad eller annan anläggning som ägs av staten eller en region ska beslut enligt första stycket i stället fattas av den myndighet som regeringen bestämmer.

En statlig myndighet eller en region som berörs av ett sådant beslut som avses i andra stycket samt länsstyrelsen i det län där byggnaden eller anläggningen finns ska få tillfälle att yttra sig innan beslutet fattas. Om någon av dessa myndigheter eller regionen motsätter sig att ett skyddat utrymme inrättas får beslut om inrättande fattas endast om det finns synnerliga skäl.

7 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning är skyldig att inrätta ett skyddat utrymme där ett sådant utrymme ska finnas enligt ett beslut som har fattats med stöd av 6 §.

Bemyndigande

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om underrättelseskyligheten enligt 2 §.

4 kap. Fastighetsägares och nyttjanderättshavares skyldigheter

Underhåll och förbättringar av skyddsrum

1 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum är skyldig att underhålla skyddsrummet och den utrustning som hör till skyddsrummet.

Med underhåll enligt första stycket avses åtgärder för att hålla skyddsrummet och dess utrustning i ett gott och användbart skick utan att det är fråga om förbättringar enligt 2 §.

2 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum är skyldig att vidta de åtgärder som behövs för att förbättra dess skyddsförmåga, om en myndighet som ansvarar för kontroll av skyddsrum enligt 7 kap. 1 § förelägger ägaren att göra det.

Med förbättringar enligt första stycket avses nya installationer, utbyte av komponenter till skyddsrummet och likartade åtgärder.

Förenklad kontroll av skyddsrum

3 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum är skyldig att utföra en förenklad kontroll av skyddsrummet, om en

myndighet som ansvarar för kontroll av skyddsrum enligt 7 kap. 1 § förelägger ägaren att göra det.

Underhåll av skyddade utrymmen

4 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddat utrymme är skyldig att underhålla utrymmet och den utrustning som hör till detta, om det följer av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av 2 kap. 5 eller 6 §.

Beredande av plats och iordningställande

5 § Ägaren och nyttjanderättshavaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum eller ett skyddat utrymme är under höjd beredskap skyldiga att bereda plats i skyddsrummet eller det skyddade utrymmet.

Ägaren och nyttjanderättshavaren ska ställa i ordning skyddsrummet eller det skyddade utrymmet inom den tid som gäller enligt föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av 2 kap. 5 eller 6 §.

Skyldigheterna enligt första och andra styckena gäller inte om skyddsrummets funktion har begränsats enligt föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av 5 kap. 3 eller 4 §.

Skyltning

6 § Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum ska genom skyltning på byggnaden eller anläggningen ge anvisning om var skyddsrummet finns.

Ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddat utrymme ska genom skyltning på byggnaden eller anläggningen ge anvisning om var utrymmet finns om det följer av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av 2 kap. 5 eller 6 §.

Skyldigheten enligt första stycket gäller inte om skyddsrummets funktion har begränsats enligt föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av 5 kap. 3 eller 4 §.

Nyttjanderättshavares övriga skyldigheter

7 § En nyttjanderättshavare till en byggnad eller annan anläggning där det finns eller ska finnas ett skyddsrum eller ett skyddat utrymme får inte hindra ägaren att vidta åtgärder enligt denna lag.

Bemyndigande

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förenklad kontroll enligt 3 §.

5 kap. Avveckling och begränsning

Beslut om avveckling och begränsning

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall besluta att ett utrymme inte längre ska vara ett skyddsrum.

Ett beslut enligt första stycket ska alltid meddelas om

1. ägaren till byggnaden eller anläggningen uppför ett nytt skyddsrum på egen bekostnad, och
2. det inte finns synnerliga skäl mot att skyddsrummet avvecklas.

2 § Kommunen eller den myndighet som beslutar om inrättande av skyddade utrymmen enligt 3 kap. 6 § får i enskilda fall besluta att ett utrymme inte längre ska vara ett skyddat utrymme.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, om det finns särskilda skäl, i enskilda fall besluta att ett skyddsrum ska begränsas.

Bemyndigande

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avveckling av skyddsrum och skyddade utrymmen enligt 1 och 2 §§ samt om begränsning av skyddsrumms funktion enligt 3 §.

6 kap. Ersättning

Rätten till ersättning

1 § Den som ska bygga och utrusta ett skyddsrum enligt 3 kap. 4 § eller inrätta ett skyddat utrymme enligt 3 kap. 7 § har rätt till ersättning av staten för skäligena merkostnader.

2 § Den som är skyldig att underhålla ett skyddsrum eller ett skyddat utrymme enligt denna lag har rätt till ersättning av staten för skäligena kostnader. Detsamma gäller den som har vidtagit förbättrande åtgärder i fråga om ett skyddsrum efter ett föreläggande enligt 7 kap. 2 § första stycket eller som i samband med avveckling enligt 5 kap. 1 § har uppfört ett nytt skyddsrum och då förelagts att vidta motsvarande åtgärder.

Ersättning enligt första stycket lämnas inte för åtgärder som beror på att ägaren till byggnaden eller anläggningen har eftersatt underhållet av skyddsrummet eller det skyddade utrymmet, gjort otillåtna ingrepp i det eller på annat sätt varit försumlig.

Bemyndigande och beslut

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om beräkningen av ersättningen enligt 1 och 2 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar i enskilda fall om ersättningen.

7 kap. Kontroll, förelägganden och andra åtgärder

Kontroll av skyddsrum

1 § Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer ska kontrollera att ett skyddsrum har avsedd skyddsförmåga och att skyddsrummet har skyltats i enlighet med denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Förelägganden

2 § Förelägganden som behövs för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas får meddelas av

1. den myndighet som beslutar om byggande av skyddsrum enligt 3 kap. 1 § första stycket,
2. kommunen eller den myndighet som beslutar om inrättande av skyddade utrymmen enligt 3 kap. 6 §, och
3. en myndighet som ansvarar för kontroll av skyddsrum enligt 1 §.

En sådan myndighet som avses i första stycket 3 får även förelägga ägaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns ett skyddsrum att utföra en förenklad kontroll av skyddsrummet enligt 4 kap. 3 §.

Förelägganden som avses i första stycket får förenas med vite.

Avgifter

3 § Den myndighet som regeringen bestämmer får ta ut avgifter för besiktning eller annan kontroll som krävs i samband med att ett skyddsrum avvecklas enligt 5 kap. 1 §.

Åtgärd på den enskildes bekostnad

4 § Om ett föreläggande som har meddelats enligt 2 § första stycket inte följs, får den åtgärd som föreläggandet avser vidtas av den som har meddelat föreläggandet. Åtgärden får vidtas på den enskildes bekostnad, om denne inte skulle ha haft rätt till ersättning för åtgärden enligt denna lag om den hade vidtagits frivilligt.

Tillträde

5 § Ägaren eller nyttjanderättshavaren till en byggnad eller annan anläggning där det finns eller ska finnas ett skyddsrum eller ett skyddat utrymme är skyldig att lämna tillträde till byggnaden eller anläggningen för

1. den myndighet som beslutar om byggande av skyddsrum enligt 3 kap. 1 § första stycket,
2. kommunen eller den myndighet som beslutar om inrättande av skyddade utrymmen enligt 3 kap. 6 §, och
3. en myndighet som ansvarar för kontroll av skyddsrum enligt 1 §.

Första stycket gäller också i fråga om en byggnad eller annan anläggning där det kan finnas anledning att bygga ett skyddsrum eller inrätta ett skyddat utrymme.

Tillträde ska lämnas om det behövs för att myndigheterna eller kommunen ska kunna fullgöra sina uppdrag enligt denna lag.

6 § Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för tillträde enligt 5 §. Hjälp får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att myndigheten eller kommunen inte får tillträde utan att en polismans särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) används, eller
2. det finns synnerliga skäl.

Bemyndigande

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kontroll av skyddsrum enligt 1 § och om storleken på avgifterna enligt 3 §.

8 kap. Straff

1 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sin skyldighet enligt 4 kap. 5 § första stycket döms till böter eller fängelse i högst ett år. Om gärningen har medfört avsevärt men för totalförsvaret eller av någon annan anledning är att anse som grov, döms till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

2 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift eller ett beslut som har meddelats med stöd av 2 kap. 5 eller 6 §.

9 kap. Överklagande

1 § Följande beslut som har meddelats av en statlig förvaltningsmyndighet eller en kommun får överklagas till allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut enligt 2 kap. 6 §, 3 kap. 1 § första stycket och 3 kap. 6 §,
2. beslut enligt 5 kap. 1–3 §§ som innebär att ett skyddsrum eller skyddat utrymme inte får avvecklas eller att ett skyddsrumms funktion inte ska begränsas,

3. beslut om ersättning enligt 6 kap. 1 och 2 §§, och

4. beslut enligt 7 kap. 2–4 §§.

När ett sådant beslut som avses i första stycket överklagas är den statliga förvaltningsmyndigheten eller kommunen som har meddelat beslutet motpart. Övriga beslut enligt lagen får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

2. Genom lagen upphävs lagen (2006:545) om skyddsrum.

3. Bestämmelser i denna lag om ägare till en byggnad eller annan anläggning tillämpas även på den som har fastighet med fideikommissrätt.

4. För underhåll av skyddsrum som inrättats med stöd av 6 kap. 13 § i den upphävda lagen (1994:1720) om civilt försvar gäller fortfarande 6 kap. 11–16 §§ samma lag.

5. Ett föreläggande som har utfärdats enligt den upphävda lagen (2006:545) om skyddsrum ska anses som ett föreläggande enligt denna lag.

6. I fråga om ersättning som bestämts enligt lagen (2006:545) om skyddsrum före ikraftträdandet av denna lag gäller även i fortsättningen den upphävda lagen.

På regeringens vägnar

LOTTA EDHOLM

CARL-OSKAR BOHLIN
(Försvarsdepartementet)